

Perspex

7^e jaargang Januari 2006 nr. 25

Uitgave van Perspectief, ChristenUnie-jongeren

Economie

Nieuwe bestuursleden stellen zich voor

Op zaterdag 20 mei 2006 was het weer zover: de Algemene Ledenvergadering (ALV). Het belooft weer een leuke middag te worden. En dat gebeurde ook. Ook werd er een nieuw politiek programma in zijn geheel vastgesteld. De ALV vond plaats op partijbureau van de ChristenUnie in Amersfoort. Ook werden er een aantal nieuwe bestuursleden voorgedragen en afscheid genomen van penningmeester Peter de Kluyver en onze internationaal secretaris Rita Klapwijk-Poppe. Eerder dit jaar nam Janna van Dijken al afscheid als bestuurslid promotie. De nieuwe bestuursleden stellen ze zich zelf op deze pagina alsnog voor

Margreet Schutte (20)

2 Ik ben Margreet Schutte en mag mijzelf het nieuwe bestuurslid Communicatie noemen. Zoals inmiddels gebruikelijk is, zal ik iets over mijzelf vertellen. Ik ben 20 jaar en ik ben geboren op de Veluwe in het mooie Oldebroek. Ik heb mijn middelbare schooltijd doorgebracht op het voormalige eiland Urk. Na de HAVO heb ik het basisjaar aan de Evangelische Hogeschool in Amersfoort gedaan momenteel zit ik in het derde jaar van de opleiding Communicatie aan de Christelijke Hogeschool Ede. Ik kom uit een politiek nest. Van kinds af aan is politiek er met de paplepel ingegoten. Tijdens de campagnes werd ik ingeschakeld om het gehele dorp te voorzien van foldertjes; mijn

eerste aanraking met politiek en communicatie. Het lijkt me een goed plan om deze combinatie voort te zetten in de functie van bestuurslid Communicatie. Ik wil mij de komende periode gaan rich-

ten op de groei van Perspectief, zowel intern als extern. Niet alleen op kwantitatief gebied, maar ook op kwalitatief gebied. Perspectief verkeert in de gelukkige positie dat zij leden heeft met talenten en kwaliteiten! Het is een uitdaging om de juiste mensen op de juiste plek te krijgen. Communicatie is daarbij een goed middel. Verder hoop ik jongeren uit te leggen wat politiek nu eigenlijk inhoudt, hoe belangrijk politiek is en ik wil ook laten zien welke rol jongeren hierin kunnen spelen. Laat ik meteen van de gelegenheid gebruik maken: mocht je je willen inzetten voor Perspectief, op het gebied van communicatie – laat het me weten en mail naar communicatie@perspectief.nl

Ruth van Otterloo (23)

Ik ben Ruth van Otterloo, 23 lentes jong en ik kom uit Emmeloord. Ik studeer al weer vijf jaar Internationale Organisaties, Internationale Betrekkingen in Groningen. Ik hoop voor de zomer afgestudeerd te zijn. Op dit moment loop ik stage bij de Atlantische Commissie in Den Haag waar ik me verdiep in allerlei veiligheidskwesties en internationaal nieuws. Daarnaast ben ik actief binnen jeugdkerk Fellowship in de Noordoostpolder die zowel in kwantiteit als in kwaliteit groeit! Ik vind het super om te zien hoe de Here God mensen kan veranderen! De liefde van God is zo groot voor deze wereld. Als de nieuwe inter-

nationaal secretaris van Perspectief wil ik graag deze hoopvolle boodschap naar buiten toe uitdragen. Ik zal vooral het werk van de vorige internationale secretaris, Rita, voortzetten. Tevens wil ik Perspectief op een goede manier naar buiten toe vertegenwoordigen. Ik vind het noodzakelijk dat men weet waar Perspectief voor staat op internationaal terrein, via duidelijke communicatie, zoals naar andere politieke jongerenorganisaties. Ik ben zeer enthousiast voor deze taak en ik wil graag jongeren stimuleren om politiek actief te worden en verantwoordelijkheid te leren dragen voor de maatschappij waarin ze leven. Het is belangrijk om na te denken over internationale politieke kwesties en bij te dragen aan oplossingen om zo te werken aan een betere en rechtvaardiger wereld. Bovendien is het ook een belangrijke manier om het christen-zijn en het getuigenis van het evangelie uit te dragen. Jullie merken het wel, ik heb veel zin in deze taak en ik hoop velen van jullie te ontmoeten en eens te spreken!

Anton de Wit (21)

Mijn naam is Anton de Wit. Ik ben 21 jaar en woonachtig in Waddinxveen. Op de Algemene Ledenvergadering van 20 mei zal

ik worden voorgesteld als kandidaat penningmeester van Perspectief. Momenteel volg ik de opleiding Accountancy aan de Hogeschool Rotterdam. Naast deze studie ben ik actief als penningmeester van de ChristenUnie Waddinxveen. De redenen dat ik mij aangemeld heb voor deze functie zijn te vinden in het feit dat financiële zaken mij bijzonder interesseren en dat ik graag een bijdrage lever aan de christelijke politiek. Als penningmeester wil ik me onder andere inzetten voor het uitbreiden van de financiële middelen. Hierdoor zal het mogelijk zijn om meer activiteiten te organiseren, met als doel om Perspectief verder te profileren als christelijke politieke jongerenorganisatie.

Ik ben Gijsbert Duijzer en ik ben inmiddels ruim anderhalf jaar getrouwd met Margreet (niet Margreet Schutte, nieuw bestuurslid Communicatie red.). Vanaf 20 mei ga ik de functie van bestuurslid acties op mij nemen in het bestuur van Perspectief. Ik studeer in Wageningen Bedrijfswetenschappen en ik hoop daar mijn studie voor de zomer te zullen afronden. Naast mijn studie heb ik veel andere activiteiten met name in kerk en sport. Omdat ik het belangrijk vind me zelf ook naast mijn studie in te zetten, en omdat ik mij altijd geïnteresseerd heb in politieke ontwikkelingen heb ik gesolliciteerd voor de bestuursfunctie bij Perspectief. Waarom ik gesolliciteerd heb voor

Gijsbert Duijzer (22)

de functie van bestuurslid acties? Ik zie mijzelf als een strakke organisator met de nodige creativiteit. Omdat de acties eigenlijk de belangrijkste manier zijn waarop Perspectief naar buiten kan tre-

den, zie ik het als een grote uitdaging om Perspectief een sterker gezicht te geven. Iets waar ik mij in ieder geval op zou willen richten is de promotie van politieke betrokkenheid bij studenten en dan met name Christelijke studenten. In de studentenkringen waarin ik verkeer zijn het aantal leden van een politieke partij op één hand te tellen. Het is niet alleen goed voor de studenten zelf, maar vooral ook voor de ChristenUnie om zoveel mogelijk jonge geluiden te horen. Daarom zal ik mij in ieder geval gaan richten op de promotie onder studenten. Jullie horen nog van mij!

Wat te doen bij geen poen?

DOOR JOCHEM MEEUWSEN

Waren we in het vorige nummer nog op stap met een gerechtsdeurwaarder, nu bekijken we het verhaal eens vanaf de andere kant: hoe sta je ervoor als je echt niets meer hebt?

De laatste jaren is er namelijk een enorme groei ontstaan van mensen die tot hun nek toe in de schulden zitten. Zelfs zo erg dat dit een maatschappelijk probleem dreigt te worden. Wat gebeurt er als je bijna niks hebt en vele schuldeisers zich om je heen blijven verdringen om je kaal te plukken? Moet iemand zijn hele leven last houden van bijvoorbeeld een geflopte poging om een eigen winkel te starten of schulden die zijn ontstaan vanuit een verslavingsverleden?

Eind zeventiger jaren waaide de zogeheten fresh-startgedachte over uit Amerika: iedereen heeft één keer recht op een nieuwe financiële start. In deze periode werd ook de Gedragscode Schuldregeling door de NVVK (Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet) op papier gezet. Begin jaren negentig kregen mensen met problematische schulden ook de nodige politieke aandacht en in 1992 werd de Commissie Schuldenproblematiek, meestal vernoemd naar haar voorzitter

Prof. dr. P.B. Boorsma, ingesteld met als opdracht een integraal schuldenbeleid beter te verkennen en vorm te geven; een beleid dat zich zou moeten kenmerken door goede afspraken en samenwerking tussen alle bij de schuldhulpverlening betrokken instanties. In de Tweede Kamer waren het onder meer de zeven vette en zeven magere jaren uit de Bijbel die, omgezet naar drie jaar, aanzet gaven tot de invoering van de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp) in december 1998.

Praktijk

De ervaring leerde al sinds lange tijd, dat regelingen zonder verplichtingen bij problematische schuldsituaties niet altijd mogelijk waren. De Gedragscode Schuldregeling NVVK kent geen wettelijke basis om schuldregelingen af te dwingen, zodat er in geval van weigerachtige schuldeisers nauwelijks mogelijkheden waren om tot een goede oplossing te komen. Mislukte het traject zonder verplichte betalingen, dan restte voor december 1998 alleen het faillissement of de surseance van betaling. Meestal kwam het daardoor uiteindelijk tot een vaak langdurig loonbeslag of tot beslag op de inboedel. Hiermee was eigenlijk niemand volledig naar de zin geholpen: schuldeisers kregen hun vordering haast nooit volledig betaald en moesten altijd erg veel ondernemen en erg veel geduld opbrengen om iets terug te zien van hun vordering, terwijl schuldenaren jarenlang werden achtervolgd door hun schulden, met alle nega-

tieve maatschappelijke en psychosociale gevolgen die daarbij hoorden.. Dat schuldenaren onder alle omstandigheden jarenlang achtervolgd werden en daarmee geen kans kregen op een nieuwe start werd door de overheid niet langer als 'billijk en redelijk' ervaren. Bij de werkloze schuldenaar vormde de aanwezigheid van problematische schulden vaak een belemmering om daadkrachtig naar werk te zoeken; alles wat meer verdiend werd dan de uitkering verdween toch de eerste jaren naar de schuldeisers. Daarnaast bleef het aantal faillissementen van natuurlijke personen groeien, terwijl de meeste daarvan bij gebrek aan baten weer werden opgeheven. Met als gevolg veel onnodig en extra werk voor de toch al druk bezette rechtbanken.

Gevolgen

Met de invoering van de Wsnp in 1998 veranderde dit. Binnen de

Wsnp lost de schuldenaar gedurende een periode van drie jaar maximaal af aan zijn schulden. Dit houdt in dat de schuldenaar op ongeveer 90% van het bijstandsniveau leeft en van de overige inkomsten de schulden aflost. Wat er na betaling van de vergoeding voor de bewindvoerder resteert, wordt maandelijks opgespaard en pas aan het einde van de rit, dus na 3 jaar, verdeeld onder alle schuldeisers. Na drie jaar bepaalt de rechtbank vaak, dat betaling van de restvorderingen niet langer juridisch afdwingbaar zijn. De instemming van alle schuldeisers is binnen de Wsnp in principe niet nodig omdat de rechtbank zelfstandig kan besluiten tot het verlenen van een schone lei, zelfs als er na drie jaar niets te verdelen valt.

Als alles volgens de regels verlopen is, is de schuldenaar na drie jaar magere jaren dus vrij van schulden. Er is dus altijd licht aan het eind van de tunnel!

3

'Sleutels bieden op te begrijpen'

Binnenkort verschijnt de nieuwe Jongerenbijbel. Een speciale bijbel voor jongeren die op initiatief van het Nederlands Bijbelgenootschap en Ronduit wordt uitgebracht. Perspectief sprak met Frank van der Velde, één van de hoofdredacteuren van het hele project.

Het idee voor de jongerenbijbel ontstond toen rond uit het Nederlands Bijbelgenootschap (NGB) met elkaar om tafel gingen zitten. Reden was dat veel christelijke jongeren het moeilijk vinden om de Bijbel te lezen. "Er zijn veel problemen waar jongeren tegen aan lopen. Ze begrijpen veel niet. Wat staat er nu eigenlijk? Er zijn wel boeken en website waar antwoorden te vinden zijn, maar de gemiddelde jongere zal zelf niet echt snel op zoek gaan. Jongeren lezen sowieso al niet veel. In de jongerenbijbel zetten we hele concrete dingen bij de tekst en willen de jongere zo sleuteltjes bieden om de Bijbel te begrijpen en toe te passen in hun dagelijks leven.

Combinatie

De combinatie tussen het NGB en Ronduit was logisch "Zij hebben

veel verstand van de Bijbel, wij weten veel van jongeren. Wij kunnen helpen om de Bijbel te brengen in de huidige jongerencultuur. Zo is het balletje eigenlijk gaan rollen. Er zijn veel verschillende mensen en jongerenorganisaties betrokken bij de totstandkoming. Wij willen dat dit echt 'de' jongerenbijbel van de lage landen wordt. De schrijvers en vertalers komen uit alle hoeken van de kerk."

Jongerenbijbel

Zelf heeft Frank ook mee geholpen bij aan de jongerenbijbel. Wat voor dingen je tegen aan loopt bij het maken van een jongerenbijbel? "Er is een leuk voorbeeld. Op een gegeven moment hadden we overdag een bijeenkomst met een aantal mensen van verschillende jon-

gerenorganisaties. Die zeiden dat er vooral veel illustraties in de jongerenbijbel zouden moeten komen. Een beetje kort door de bocht zou het wat moeten weg hebben van een stripboek. 's Avonds hadden we echter een bijeenkomst met een aantal jongeren, die juist aangaven dat het wel echt een Bijbel moest blijven, dus er moesten ook niet te veel afbeeldingen."

Evangelie

"We hebben twee proefuitgaves gemaakt. Eén van het evangelie van Johannes en de ander van Jozua en de brief aan Efeze samen. Daar hebben we wel veel goede reacties op gehad. Ook hele leuke. We kregen te horen van een jongen die ze had doorgegeven aan een niet-gelovige vriend. Een week later kwam die vriend bij hem en vroeg 'of ie nog een paar van die boekjes had'. Ook krijgen we veel enthousiaste reacties van jeugdleiders die vertellen dat deze jongerenbijbel er echt moet komen."

Tekst

Ook voor Frank zelf was het werk erg boeiend om te doen. "Je duikt er echt heel diep in. Als schrijver moest ik me heel erg in de tekst verdiepen. Daardoor je de Bijbel nog beter kennen en merkt ook dat er kracht in zit. Het zijn Zijn geïnspireerde woorden. Je doet niet alleen kennis op, maar ook voor mezelf persoonlijk was het erg verrijkend. Bij sommige gedeeltes blijft het overigens wel een worsteling. Teksten waarbij verschil van mening bestaat, zoals de doop bijvoorbeeld. Als we er zelf niet uitkwamen, dan hebben we om hulp gevraagd aan de verschillende organisaties en aan de theologenwerkgroep, die over onze rug mee keken. Het zijn vaak teksten waar al honderden jaren mee geworsteld wordt, en dat lossen we dus ook niet zomaar allemaal op. Gelukkig bestaat er over het overgrote deel van de Bijbel een redelijke overeenstemming en zeker over de hoofdzaken.

Op de EO-jongeren dag zal de Bijbel live worden aangeboden aan een 'Mystery Guest'. Wie dat is blijft nu nog even geheim. Daarnaast is de Bijbel ook gewoon verkrijgbaar in de evangelische boekhandel voor € 49,50.

“Babyboomers waren een en dreigen dat nu ook voor

DOOR ESTHER JONKER EN SIMCHA LOOIJEN

Topeconoom Lans Bovenberg (1958), verbonden aan de Universiteit van Tilburg, behoort volgens vakgenoten bij de beste 3 procent van de wereld. In 2003 ontving hij de prestigieuze Spinozaprijs, “de Nederlandse Nobelprijs”, voor zijn wetenschappelijk werk. Hij is christen en voelt zich sterk op de maatschappij betrokken. Daarnaast is hij één van de bedenkers van de levensloopregeling.

Perspex zocht hem op in zijn riante werkkamer met uitzicht op de campus van de Universiteit van Tilburg en ondervroeg hem op zijn idealen voor de samenleving. Ontspannen achteroverleunend, met een knie boven de tafel en een blikje chocomel in de hand, schetst hij ons de noodzaak van de huidige beleidsveranderingen.

Voor veel jongeren geldt dat economische zaken ver van hen af staan. Waarom is het ook voor hen belangrijk om zich met economie bezig te houden?

In onze maatschappij hebben we als het ware een afspraak tussen generaties gemaakt: ieder wordt in zijn leven tweemaal verzorgd, als kind en als oudere, en mensen met kinderen verzorgen ook tijdens hun leven een keer deze twee groepen. Die dubbele zorgtaak voor kinderen en ouderen valt meestal in “het spitsuur van het leven”, zo tussen je dertigste en vijftigste. In dit spitsuur ligt er vaak een enorme druk op mensen: ze krijgen kinderen, maar moeten ook carrière maken en de sociale lasten van de maatschappij dragen. Wanneer we mensen niet langer aan het werk houden, wordt deze middengroep steeds kleiner en moet zij alleen de groeiende lasten van de vergrijzing opbrengen. Daarom pleit ik ervoor om zoveel mogelijk mensen in het arbeidsproces te houden, zodat de lasten in dit spitsuur niet te groot worden. Als jongeren dus niet alert blijven, dreigt straks een te grote groep ouderen onnodig van de sociale gelden gebruik maken, wat het jongeren moeilijk maakt een gezin te stichten en zich te blijven ontwikkelen in hun carrière.

“De vergrijzing zie ik als een kans”

Wat kun je als jongere actief doen aan een goede positie in het nieuw georganiseerde sociaal stelsel?
Het belangrijkste wat jongeren kunnen doen, is veel in zichzelf investeren: zorgen dat ze goed geschoold en daarmee weerbaar

zijn, dat ze latere veranderingen en risico's in hun leven goed op kun vangen. Daarnaast is het heel belangrijk om bewuste keuzes te maken nu jongeren steeds meer keuzevrijheid krijgen om hun leven zelf in te richten. Die bewuste keuzes kunnen mensen alleen maken als ze zich bewust zijn van de normen en waarden die ze aanhangen, als ze weten wat ze écht belangrijk vinden in het leven. Alleen dan kan iemand bewust en verantwoord kiezen.

Het sociale zekerheidsstelsel is inmiddels grotendeels op de schop gegaan. Waarin lag de zwakte van het oude stelsel?

Er zijn drie grote verschillen tussen de huidige vormgeving en die van vroeger. Het eerste verschil is dat het oude stelsel geneigd was mensen snel af te schrijven. Als men moeilijkheden op het werk had, een ziekte opliep, werkeloos werd of een bepaalde leeftijd bereikte, werd men met een uitkering in de hand naar huis gestuurd. Daardoor hebben we veel waardevol kapitaal, economen noemen dat menselijk kapitaal, onbenut gelaten. Op dit moment hebben de betrokken partijen, zoals werkgevers en werknemers, veel directer te maken met de kosten die deze verspilling met zich meebrengt. Dergelijke financiële prikkels zet mensen aan creatieve oplossingen te zoeken voor beter onderhoud van talenten van mensen en zorgt dat de beschikbare middelen efficiënter gebruikt worden.

Een tweede punt is dat tegenover rechten op bijvoorbeeld een uitkering, ook plichten zijn komen te staan. Als iemand werkloos raakt, wordt er verwacht dat hij of zij zich laat scholen en dat er dan actief wordt gesolliciteerd. Niet meer met een uitkering achter de geraniums dus, maar actief op zoek naar werk.

Een laatste belangrijk verschil is dat de overheid niet meer de eerste hulp in nood is, maar dat mensen in hun eigen omgeving moeten zoeken naar ondersteuning, voordat ze daadwerkelijk bij de overheid aankloppen. Natuurlijk moet de overheid wel beschikbaar blijven voor mensen die deze hulp niet in hun omgeving kunnen vinden.

Hoe groot is de kans dat het nieuwe sociale stelsel te hard gaat uitpakken en dat mensen tussen wal en schip gaan vallen?

Dat gevaar bestaat zeker: waar gehakt wordt, vallen spaanders en waar veranderingen plaatsvinden, zijn er altijd mensen die harde klappen krijgen te verduren. Daarom is het belangrijk dat partijen als de ChristenUnie daar goed

op blijven letten. Maar uiteindelijk is het kabinetsbeleid erop gericht om de solidariteit ook op de lange termijn overeind te houden door voldoende middelen over te houden voor mensen die het echt nodig hebben. Solidariteit kan uiteindelijk niet zonder eigen verantwoordelijkheid. Mensen in de kwetsbare fasen, aan het begin en einde van hun leven, moet de overheid steun kunnen blijven bieden.

lie en kerk. Die spanning tussen individu en collectief is van alle tijden. Zowel solidariteit als eigen verantwoordelijkheid alsmede individu en collectief zijn belangrijk. Maar de accenten verschillen per tijdsvak.

In hoeverre maakt de vergrijzing al deze veranderingen noodzakelijk?

Het gevaar van de vergrijzing is dat we jonge mensen niet voldoende kansen bieden om kinde-

“In het spitsuur ligt er vaak een enorme druk op mensen”

Zo'n opstelling vereist onderlinge solidariteit en het is nog maar de vraag of die nu wel zo duidelijk aanwezig is in de huidige samenleving.

In de samenleving zie je altijd een golfbeweging van meer aandacht voor het individu naar meer aandacht voor de gemeenschap. Ik denk dat we nu weer op een golf terug naar gemeenschapszin zitten. Na de hoogtijdagen van het individualisme in de jaren negentig is het tij weer aan het keren. Mensen zoeken geborgenheid in kleinere verbanden als gezin, fami-

ren op te voeden en de samenleving in stand te houden, maar teveel geld besteden aan oudere mensen die te vroeg afzwaaien. De vergrijzing wordt daarom vaak als een bedreiging gezien, maar ik wil het juist als een kans betitelen. Het biedt een kans om onze maatschappij aan te passen aan de nieuwe economische verhoudingen. Onze maatschappij verandert doordat we langer leven en doordat vrouwen een veel prominente plaats op de arbeidsmarkt innemen. Meisjes worden beter geschoold en de economie draait

“plaag voor hun ouders hun kinderen te worden”

“Jongeren en ouderen hebben veel met elkaar gemeen”

niet meer op de spierkracht van de industrie, maar op diensten en communicatieve vaardigheden. In die economie kunnen vrouwen veel beter meedoen; economisch gezien wordt de eenentwintigste eeuw dan ook mijns inziens ‘de eeuw van de vrouw’. We moeten dan naar een samenleving toewerken, waarin zowel mannen als vrouwen hun arbeidzame leven kunnen combineren met het opvoeden van kinderen. Het traditionele model van de man als kostwinner voldoet niet meer. Het vrouwelijke carrièrepatroon, waarin je eerst kinderen opvoedt en vervolgens weer volop (en langer) terugkomt op de arbeidsmarkt om je talenten ter beschikking te stellen van de wereld buiten je gezin, zal bredere ingang in de economie moeten krijgen.

Er komt een hele generatie babyboomers aan die met pensioen gaat. U stelt in een van uw interviews dat de jongere en oudere generaties daar een front tegen moeten vormen, want die babyboomers zijn dominant in getal en zullen altijd zorg voor zichzelf blijven opeisen. Hoe ziet u zich dat concreet voor u?

Volgens mij moet er een soort coalitie komen tussen mensen van boven de 65 en de jongere generatie. De babyboomgeneratie was een generatie die zichzelf heel erg afzette tegen hun ouders en tegen de normen en waarden waar hun ouders voor stonden. Ik denk dat jongeren nu weer juist meer aandacht krijgen voor waarden als gemeenschapszin. De oude en jonge generatie hebben juist heel veel met elkaar gemeen en juist die babyboomgeneratie is een uitzondering met haar voorkeur voor vrijheid-blijheid, individualisme en libertijns denken. Daarom is het juist belangrijk dat die twee groepen bij elkaar komen voor de restauratie van oude waarden zoals gemeenschapszin.

‘Maak een front’, zegt u. Hoe ziet u dat concreet? Is dat als je alle politieke jongerenorganisaties met de

ouderenbonden bij elkaar op het Museumplein zet?

Ik denk inderdaad dat het voor jongerenorganisaties belangrijk is goede banden te hebben met ouderenorganisaties. Volgens mij is die babyboomgeneratie zowel gevaarlijk voor de oudere generatie, omdat deze generatie met haar riante vroegpensioenen de financiële basis onder houdbare AOW ondermijnt, als voor de huidige jongere generatie. Ze zijn een plaag geweest voor hun ouders en ze dreigen straks ook nog een plaag te worden voor hun kinderen. Nu zien we als gevolg van het Museumplein dat een groot deel van de 55-plussers vroeg met pensioen kunnen. Dat is eigenlijk het belangrijkste resultaat. Dat hebben de babyboomers erg knap gedaan. Het ongenoegen dat er in de samenleving is, onder andere vanwege het terrorisme en de moord op Pim Fortuyn, hebben ze heel goed weten te mobiliseren voor hun eigen belangen. Ook de jongeren hebben ze voor hun karretje weten te spannen.

“Economisch gezien wordt de eenentwintigste eeuw de ‘de eeuw van de vrouw’”

U schreef dat oude politieke instituties, zoals de pensioenleeftijd en de hypotheekrente, toe zijn aan vernieuwing. Waarom pakt de politiek dat niet aan? Is dat een gebrek aan moed of is dat omdat die babyboomers daar nog zitten?

Het dilemma voor de politiek is: aan de ene kant wil je stabiliteit, maar aan de andere kant moet je veranderen omdat de wereld verandert. Die hypotheekrenteaftrek hebben we nu eenmaal en hoe kom je daar vanaf? Hoe veranderen je spelregels? Dat vereist moed, want je moet mensen gaan vertellen dat het anders moet. Om stabiliteit te verzoenen met aanpassing aan nieuwe omstandigheden moet je een lange periode nemen om

zoiets uit te zetten, zowel voor het oprekken van de pensioenleeftijd als het afschaffen van de hypotheekrenteaftrek.

In een democratie wisselen partijen elkaar af. Is er in zo'n klimaat ruimte voor een evenwichtig lange-termijnbeleid?

Niet echt. Ik ben er daarom ook voor om sommige onderwerpen uit handen van de dagelijkse politiek te nemen. Het is heel slecht als politieke partijen over dat soort onderwerpen elk jaar weer heel andere dingen roepen. Het monetaire beleid is bijvoorbeeld ook iets wat we uitbesteden aan Europa. Ik vind dat een goede zaak, als je maar duidelijke afspraken maakt van tevoren. Zo ben ik er voor de APW leeftijd te koppelen aan de levensverwachting. Zo depoliteer je dat heikele onderwerp dat zich leent voor populistische sentimenten.

Iets heel anders. U wilt over een aantal jaar dominee worden. Waarom?

Ik preek nu wel eens in mijn gemeente en dat vind ik eigenlijk nog leuker dan nadenken over economie. Ik geloof erg in meerdere carrières en wil dat ook persoonlijk in praktijk brengen. Het langere leven biedt kans om meerdere dingen goed te doen. Ik loop met het

rationaliteit en feilbare mensen: de mens weet niet altijd wat het beste voor hem of haar is. We komen erachter dat de mens veel ingewikkelder in elkaar zit dan traditioneel werd aangenomen. Ik vind het heel spannend om het mensbeeld in de economie wat rijker te maken.

Het tweede aspect is veel aandacht voor de sociale kant: dat mensen niet alleen geven om hun eigen welvaart, maar ook om hun directe naaste – solidariteit heet dat. Economen erkennen steeds meer dat waarden en normen als het sociale kapitaal in de samenleving

zo dat mensen er recht op hebben te weten uit welke hoek ik kom en vanuit welke normen en waarden mijn advies voortkomt.

Heeft u voor de ChristenUnie nog tips of advies wat er beter zou kunnen?

Ten eerste wil ik opmerken dat de ChristenUnie heel goed bezig is. André Rouvoet en zijn fractie geeft een heel goed christelijk getuigenis in de Tweede Kamer. De ChristenUnie is een zegen voor het niveau van het debat in het parlement en samenleving. Dat hoor ik ook van andere kamerleden, zowel

“De ChristenUnie is een geweldige positieve kracht in de samenleving”

het functioneren van de economie kan verbeteren. Zo is gemeenschapzin en betrouwbaarheid belangrijke factoren binnen de economie die ervoor zorgt dat het marktmechanisme beter kan werken. Het mensbeeld van de economische wetenschap en de rol van waarden en normen bij het functioneren van de economie vind ik als christen van groot belang.

U wordt vaak met het CDA geassocieerd. U ziet uzelf liever als een onafhankelijk denker. Hoe verhoudt zich dat tot elkaar?

Daar worstel ik ook wel mee. Ik ben wel zo iemand die zich niet bepaald houdt aan allerlei partijlijnen die voorschrijven wat ik van iets moet vinden. Ik denk over sommige dingen behoorlijk anders dan het CDA, zoals bijvoorbeeld de hypotheekrente en de AOW leeftijd. Ik vind het ook heel lastig dat de media dat zo doen, maar kennelijk hebben mensen er heel erg behoefte aan om iemand in een hokje te zetten. ‘Zo, we noemen hem CDA-econoom, dus dan hebben we hem in een hokje gezet.’ Het lastige is dat het CDA er ook last mee krijgt als ik een of ander wild idee lanceer. Dat is nog het vervelendst.

Zou in principe elke politieke partij bij u aan kunnen kloppen voor advies?

Ja. Ik praat wel eens met Wouter Bos bijvoorbeeld. Alleen is het wel

van het CDA als de PvdA en GroenLinks. De partij wordt gewaardeerd en dat is goed. Aan de andere kant kan het op financieel-economisch terrein beter. De ChristenUnie is nog te veel alleen bezig is met het opruimen van de scherven van het kabinetsbeleid. De reactie op het achterliggende gedachtegoed achter de hervormingen hoor ik te weinig. Ik denk dat de ChristenUnie in haar sociaal-economische visie een te positief mensbeeld hanteert. De partij schurkt mij op sociaal-economisch terrein veel te veel aan tegen de linkse partijen. Ik heb een vrij pessimistisch mensbeeld en geloof dat mensen stimulansen nodig hebben om hun talenten te ontplooiën. Veel zogenaamd sociaal beleid ontaart in leegloperij. Tegenover rechten behoren plichten te staan. Wie niet werkt, zal niet eten. We moeten veeleisend zijn, ook voor nieuwkomers in onze samenleving en mensen die onderaan de maatschappelijke ladder staan. Doen we dat niet dan ondergraven we de legitimiteit van de solidariteit. Kijk eens tot welke maatschappelijke spanningen en scheefgroei het softe, veel te lieve integratiebeleid en de riante uitreeregelingen (waaronder de WAO) van de afgelopen decennia toe hebben geleid. Ik geloof dat de mens geneigd is tot het kwade, maar in staat is het goede te doen als hij daartoe wordt gestimuleerd.

Analyse campagne

Op 8 maart werd ongetwijfeld menig Perspectief-lid met gemengde gevoelens wakker. De uitslag was mooi geweest, bijna veertig zetels winst, maar bij menigeen zal er ook sprake geweest zijn van een lichte (of zware) 'after-campagne-dip'. Voor die mensen blikken we nog een keer terug.

Perspectief toerde rond met cabaretgroep BacheR. De BacheR-broers Sander en Wim Martijn maken cabaret op maat. Dit keer speciaal onder het thema 'Voor Elkaar'. Algemene issues passeerden de revue met een vette knipoog naar de lokale situatie. Samen met verschillende lokale kiesverenigingen werd een hele reeks avonden op poten gezet. Lysette Klop, campagneleidster Perspectief, was erg enthousiast over het cabaretduo: "Op elke avond kwamen veel jongeren af. Ik ben blij voor de vele reacties, want wij willen jongeren graag warm maken voor de verkiezingen en de politiek."

Tijdens de campagne verscheen ook Gerald Troost weer op de planken bij Perspectief (twee jaar geleden vergezelde Gerald Perspectief eveneens). In samenwerking met de christelijke zanger werden een aantal avonden georganiseerd, alle een succes.

Afgelopen gemeenteraadscampagne zijn door het land heen maar liefst vijftien jongeren gekozen in de verschillende gemeenteraden. Dat is een verdriedubbeling van het aantal tot nu toe. De Nijkerkse Linda Horst is met haar 22 jaar het jongste raadslid voor de ChristenUnie. Ook de 15-jarige Elisha Sonnemans, die in Eindhoven kandidaat stond, trok veel landelijke aandacht naar zich toe. In totaal stonden er 130 jongeren op de lokale kieslijsten voor de ChristenUnie.

Lokale Perspectief-afdelingen zetten zich door het hele land in voor een goede uitslag. In Ede organiseerde een stel Perspectief'ers een speciaal verkiezingsdebat op de Christelijke Hogeschool. In Appingedam werd zelfs een heel voetbaltoernooi op poten gezet, waarbij ook politici uit de omliggende gemeenten meededen. Daar had de 'actuele' politiek ook nog wat invloed op. Aanvankelijk zou een team van wethouders uit Delfzijl mee doen, maar helaas, Delfzijl had voor het toernooi geen wethouders meer.

Afgelopen maanden voerde ChristenUnie op landelijk en lokaal niveau volop campagne. Ook de jongerenorganisatie Perspectief heeft haar aandeel dus volop geleverd. Met cabaret, zang en sport is een groot aantal jongeren bereikt.

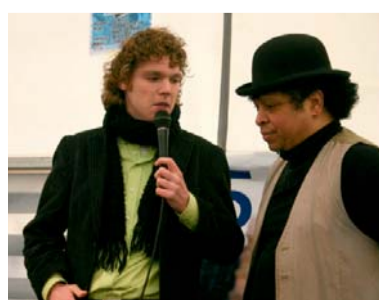
Analyse

Opvallend was dat veel van de winst niet kwam uit de traditionele

zijn verlies van zich af. "Ik ben toch een beetje teleurgesteld, dat er mensen waren, die vanwege mijn uiterlijk en mijn vrije christelijke leven, niet op mij wilden stemmen. Ik kan eenmaal niet meer van kleur veranderen of van karakter. Ik kan me wel anders voor doen komen, maar dan val je snel door de mand. Je kan een bananenboom niet veranderen naar een appelboom, dat gaat nou eenmaal niet."

Een ander opvallend punt was dat de winst vooral werd geboekt in plaatsen waar de ChristenUnie zonder de SGP op de lijst stond. Op eigen kracht werden er 39 zetels gewonnen, in samenwerking met de SGP waren dit er slechts 3. Hiermee lijkt definitief komen vast te staan dat samenwerking met de SGP mensen afschrikt om op de ChristenUnie te stemmen. Voor partijleider André Rouvoet was dit ook aanleiding om de samenwerking met de SGP tegen het licht te houden, in plaatsen waar de ChristenUnie ook op eigen kracht een zetel kan behalen. Daarnaast viel op dat de SGP op eigen kracht 8 zetels verloor, die vermoedelijk grotendeels naar de ChristenUnie zijn gegaan. Hiermee lijkt voor het eerst echt sprake van – zij het licht – grensverkeer van de SGP naar de ChristenUnie. Dat er spanningen zijn ontstaan in de reformatorische kring rondom het vrouwenstandpunt van de partij, bleek al eerder toen het SGP-hoofdbestuur de samenwerking wilde verbreken bij gezamenlijke ChristenUnie-SGP-lijst-

ten waar een vrouw op een verkiesbare plek stond. De Staatkundig Gereformeerden zullen ernstig moeten uitkijken dat het vrouwenstandpunt hun de komende jaren ook niet electoraal gaat opbreken.

Perspectief had bij de afgelopen verkiezingen zelfs een heuse campagneleidster in 'dienst'. Lysette Klop, binnen de vereniging al bekend als voorzitter van Perspectief Brabant, doet verslag van haar ervaringen.

Begin december werd ik gebeld met de volgende vraag: "Lysette wat zul je er van vinden om de campagne te leiden voor de gemeenteraadverkiezingen in maart?"

Ook werd verteld dat ik niet gelijk antwoord hoefde te geven en ik maar eens rustig over na moest denken. Maar ik had eigenlijk al gelijk een beslissing genomen. Dit is gaaf: ik ga dit doen!

Half december ben ik begonnen en dat was wel pittig. Alles moest uitgezocht worden en het was letterlijk en figuurlijk een ruïne.

Toen eenmaal het contact met BacheR rond was, moesten alle kiesverenigingen benaderd worden. In totaal vier BacheR-avonden / twee Gerald Troost-avonden en verder nog een tiental andere politieke avonden. De avonden werden goed bezocht, hoewel de één drukker dan de ander was. Gezien de resultaten, mogen we zeer tevreden zijn met 10% meer zetels.

Als ik terug kijk op de verkiezingen, was het echt een heel leuke periode. Het was veel werk, veel bellen met regelmatig een telefoonrekening van 150 euro, veel mailen en regelen. Zo heb ik een keer iemand van een kiesvereniging opgebeld met de vraag hoe het stond met de voorbereidingen van de BacheR-avond. Bleek deze kiesvereniging helemaal nergens vanaf te weten! Maar doordat ik belde, hadden ze zo iets van: 'Misschien is het toch wel leuk om een politieke jongerenavond mee te organiseren?' Het is uiteindelijk geen BacheR-avond geworden, maar wel een hele leuke politieke avond met heel veel jongeren. Dus al met al was het een geslaagde campagne met een resultaat waar we met z'n allen trots op mogen zijn.

Protestation! Geef je op voor de coachbank

De Villepin, zijn rivaal Sarkozy en zonnekoning Chirac zijn in het nieuws en mijn Franse woordenschat breidt zich uit. Faire grève, staken. Opvallend dat woorden die weerstand uitdrukken van origine Frans zijn: démonstration, opposition, protestation, barrière etcetera! In Frankrijk is één op de vijf jongeren tussen de 18 en 23 jaar werkloos. Het duurt acht jaar voor iemand een vaste baan heeft. Deze cijfers dwingen de regering van De Villepin tot maatregelen. Je zou denken aan belastingvoordelen voor bedrijven die jongeren in dienst nemen, scholing en coaching. Maar de Franse centrumrechtse regering kiest ervoor om de

'markt' het probleem op te laten lossen. Ondermijn de sociale zekerheid van jongeren en de markt doet de rest. De nieuwe wet 'Contrat première embauche (CPE)' maakt het mogelijk jongeren de eerste twee jaar zonder opgaaf van redenen te ontslaan. Zo'n wet lokt protestation uit. FNV en CNV hebben zich al solidair verklaard met de Franse jongeren. Wanprestatie of economische overmacht zijn alleen geldige redenen voor ontslag, niet je leeftijd! De Nederlandse werkgevers in de metaalsector willen ook de CPE invoeren, de markt laten regeren. Van werkgevers hoef je niet (altijd) te verwachten dat ze rekening

houden met de bestaanszekerheid van werknemers. Maar tot mijn stomme verbazing schaaft de leider van de opposition in ons land, Wouter Bos, zich achter de metaalwerkgevers. Hoe rechts kun je zijn bij de Partij van de Arbeid? Of zijn ze daar tegenwoordig ook recht door zee? Met een jeugdwerkloosheidspercentage van 14% zijn er in ons land drie op de twintig jongeren werkloos. Balkenende II beloofde in haar regeringsperiode 40.000 banen voor jongeren te scheppen. Op het moment dat ik dit schrijf staat de teller op 27.316 en hebben we nog een jaar te gaan. Ondertussen trekken Philips en Nedcar de stekkers er al uit. Of

dat invloed heeft op de teller van Balkenende is onbekend, mijn elektriciteitsmeter loopt ook niet achteruit. Jeugdwerkloosheid bestrijden doe je niet door jongeren onbeschermde de arbeidsmarkt op te sturen. Scholing, stageplekken en beloning van werkgevers die hun nek uitsteken – daar wil ik op inzetten. En niet te vergeten: coaching. Want een groot deel van de werkloze jongeren zijn laag geschoold of hebben hun school niet afgemaakt. 30.000 probleemjongeren zijn bijna niet aan het werk te helpen. Cijfers waarbij de moed je in de schoenen zou zinken. Maar bij God tellen geen cij-

fers, alleen mensen. En daarom zijn die cijfers even zoveel uitdagingen. Genoeg jongeren om naast te gaan staan en te coachen naar een beter leven. Dat vind ik nou een speerpunt voor de ChristenUnie. Hierbij richt ik de coachbank op. Geef je op als buddy en/of coach voor een jongere. Of tellen voor jou alleen je cijfers?

Leon Meijer

Neem contact op via
leonmeijer@christenunie.nl

Summerschool 2006 in Litouwen...En jij kan er bij zijn!

Perspectief organiseert ook dit jaar weer een internationale Summerschool. Er is 1 groot verschil met voorgaande jaren: het is nu echt in het buitenland! In Litouwen om precies te zijn, dus een echte internationale summerschool.

Jij als lid van Perspectief kan daar bij zijn. Je kunt de summerschool bezoeken en het ook nog combi-

neren met je vakantie. De drie Baltische staten schijnen prachtig te zijn om eens te bezoeken...het is zelfs nog te combineren met een bezoekje aan Wit-Rusland, Letland of Estland als je tijd hebt! De summerschool zal gehouden worden van zaterdag 1 juli tot woensdag 5 juli. De eerste paar dagen zullen we in een conferentieoord verblijven, en de laatste

nacht en dag zullen we doorbrengen in de hoofdstad Vilnius. Je kan dan natuurlijk altijd zelf hier nog een langer verblijf aan vastknopen.

Het thema van de summerschool: natuurlijk politiek en jongeren, dat is alvast zeker. De exacte toespitsing zijn we nog mee bezig. Ook proberen we de link te leggen naar

het uitdragen van je geloof in je (politieke) leven. Uit de ervaringen van vorige jaren kunnen we je ook vast zeggen dat we een combinatie hebben van internationale sprekers, trainingen en rollenspel, en veel ontspanning. De Litouwse gastheer liet ons ook al weten dat het eten erg lekker is en de omgeving ook erg mooi! Een leuke ervaring opdoen in een nieuwe omge-

ving en ook nog wat leren. Wat wil je nog meer?!

Voor opgave of meer informatie kun je mailen naar internationaal@perspectief.nu. Je kunt ook altijd even contact opnemen met Perspectief (033-4226969) of even bellen met Jonathan van Tongeren.

7

Youth-IMD in oprichting

Politieke jongerenorganisaties en het Nederlands Instituut voor Meerprijzen Democratie

Het is zover: Nederlandse politieke jongerenorganisaties (PJO's) gaan samenwerken met het Nederlands Instituut voor Meerprijzen Democratie (NIMD). Dit instituut ondersteunt het democratiseringsproces in jonge democratieën in Latijns-Amerika, Afrika en Azië. Bijna alle Nederlandse politieke partijen, waaronder de ChristenUnie, zijn vertegenwoordigd in het NIMD. Maar wat is een democratiseringsplan zonder aandacht voor jongeren? In 2005 bezonnen de Nederlandse politieke jongerenorganisaties CDJA, Dwars, JD, JS, JOVD, Perspectief en SGPJ zich op een specifieke bijdrage van Nederlandse politieke jongeren aan jongerenparticipatie in de zogeheten

'landen van Zuid'. Een belangrijke vraag is natuurlijk: hebben Nederlandse PJO's en politiek actieve jongeren in landen als Guatemala, Ghana en Kenia elkaar iets te bieden? Die vraag kan je jezelf stellen, maar wie kan deze vraag beter beantwoorden dan de NIMD-partners en de jongeren in de landen zelf? De reacties op het Youth-IMD initiatief waren vooral positief. Zo deed mevrouw Njeri Kabebere, de partner in Kenia, bijvoorbeeld een projectvoorstel aan het NIMD over het vormen van politieke jeugdleiders. Ook vroeg de vertegenwoordiger uit Guatemala, mevrouw Doris Cruz, advies over hoe zij jongeren überhaupt geïnteresseerd konden krijgen in politiek. En de jongeren zelf? Contacten zijn gelegd met jongeren in Guatemala, Zuid-Afrika en Indonesië. Met name met de Guatemalteekse jongeren is

van gedachten gewisseld. Zij zouden bijvoorbeeld graag samen met de Nederlandse PJO's een informatiemarkt organiseren waar de gevestigde politieke partijen zich kunnen presenteren. Want, hoe kies je de juiste partij als je wel weet dat een partij een bepaald probleem wil oplossen, bijvoorbeeld armoede, maar niet hoe?

Wat denkt het NIMD van dergelijke plannen? Eind december 2005 stelde het NIMD €40.000,- ter beschikking aan de Nederlandse PJO's voor jongerenparticipatie-projecten in 2006. Dit betekent dat het Youth-IMD handen en voeten krijgt! Tenminste, de mogelijkheid voor Nederlandse jongeren om deel te nemen aan Youth-IMD projecten is daar. Dit betekent dat je kan mee brainstormen over concrete projectvoorstellen. Ook is het vrijwel zeker

dat afgevaardigden van Nederlandse PJO's persoonlijk input gaan leveren in het buitenland (geen snoepreisje dus, maar als je Spaanstalig bent, Azië-freak of Afrika-expert, houd dan deze projecten goed in de gaten).

Om vast kennis te kunnen maken met het werk van het NIMD is in januari 2006 een Seminar georganiseerd. Hier spraken verschillende sprekers, waaronder Ruud Koole van de PvdA en Marianne Douma van D66, over jongeren en democratisering. Heb je deze kans gemist, dan kan je een verslag vinden op de site van het NIMD, www.nimd.org, ook voor meer informatie interessant.

Tenslotte, is het Youth-IMD idee niet een beetje te groots voor Perspectief? Zelf ben ik er trots op

dat een zelfstandige politieke jongerenorganisatie als Perspectief ook perspectief wil bieden aan anderen, dichtbij en ver weg. Het Youth-IMD en het NIMD zijn unieke organisaties, omdat ze staan voor samenwerking tussen partijen van verschillende politieke ligging. Wat is er nou mooier dan samen met socialistische, groene, (sociaal-)liberale en christelijke jongeren te zeggen: wij vinden de stem van jongeren in de politiek belangrijk en willen ons daar samen sterk voor maken in landen waar die stem maar al te vaak niet gehoord wordt.

Truus van der Sloot
Vertegenwoordiger van Perspectief in de Youth-IMD Stuurgroep, Platform voor samenwerking tussen het NIMD en de PJO's

Voorzitter in Actie: Duim omhoog

Perspectief-voorzitter Rogier Havelaar maakt een tour door Nederland. Die is ook te volgen op de Perspectief-website. Inmiddels beroemd is de foto met de duim omhoog. Bekenden en onbekenden gingen al met Rogier op de foto. Hierbij een overzicht....

‘Studeren in het hoger onderwijs moet fulltime zijn, niet parttime’

De dag voordat ik langs kom, heeft Mark Rutte net bekend gemaakt dat hij in de ‘running’ is voor het lijsttrekkerschap van de VVD. En dat is te merken. Vlak voordat het interview begint, vertelt hij enthousiast tegen zijn medewerker dat Maurice de Hond dit weekend met een peiling komt waaruit blijkt dat de mensen net zo veel vertrouwen in hem hebben als premier als in Wouter Bos. Daar zal dit interview echter niet over gaan. Voorlopig is Mark Rutte nog ‘gewoon’ staatssecretaris van Onderwijs en daar vraag ik hem dus naar. Pakkend vertelt hij over zijn ‘Begeisterings-agenda’: studenten moeten weer zin krijgen in studeren. Ook onthult hij zijn frustratie om altijd maar weer te moeten aanhoren dat hij zelf acht jaar over zijn studie deed.

DOOR SIMCHA LOOIJEN

U zegt dat studenten sneller moeten afstuderen en meer moeten worden uitgedaagd....

Nee, niet sneller afstuderen. Het kan mij niet zoveel schelen hoe lang ze erover doen. Ze studeren uiteindelijk toch wel een keer af. Ik vind alleen dat de overheid dat niet eindeloos hoeft te betalen, dus ik wil naar een systeem toe waarin je zegt: ‘De staat betaalt een bepaald bedrag en daarna gaat de student zelf meer betalen. Daarnaast zou ik willen dat de student die gaat studeren echt bij de ‘strot’ gegrepen wordt op zijn of haar vakgebied. Ik wil dat de beste hoogleraar college geeft en dat er niet alleen grote hoorcolleges zijn, maar ook kleine werkgroepen. Dat is mijn hele Begeisterings-agenda. Eigenlijk is het heel simpel. Studeren in het hoger onderwijs moet fulltime zijn, niet parttime. Bij het merendeel van het hogere wetenschappelijk onderwijs studeren studenten parttime. Dat ligt niet aan de studenten, maar aan de programma’s: die zijn gewoon te licht.

Is het niet dubbel dat de student enerzijds meer moet studeren en anderzijds ook eerder klaar moet zijn? Studenten hebben dan geen tijd meer om iets bij te verdienen.

Nee, totaal niet. Het lijkt me meer dan zat dat de staat zegt dat je over een vierjarige studie zes jaar lang kan doen tegen het lage wettelijke tarief. Dat geeft studenten de tijd om hun studie volledig af te maken en geeft ook nog voldoende ruimte om er bestuurlijke activiteiten of andere dingen naast te doen. Je mag er wel langer over doen; de hel breekt niet uit, om het maar even in Bijbelse termen te zeggen. Een student mag er wel degelijk zeven of acht jaar over doen, maar dan betaalt hij of zij wel een hoger collegegeld. Dat kan volledig worden geleend en zonder risico’s worden terugbetaald.

Heel veel van uw maatregelen komen er uiteindelijk op neer dat de student meer moet gaan lenen, terwijl er sprake is van een grote leenangst...

Schrijf maar op dat ik dat onzin vind. De student die nu te bang is om te lenen, koopt straks wel een huis van vier ton, dat zijn waarde kan verliezen. Kennis kan zijn waarde niet verliezen. Die lening wordt bovendien naar een bepaalde tijd kwijtgescholden en door niet te lenen ontnemen je jezelf de kans om fulltime te studeren en dus de kans om alles uit je studie te halen. Ik wil niet dat mensen per se gaan lenen, ik wil dat ze het tenminste overwegen. Waarom zou je in vredesnaam twintig uur gaan vakken vullen? Voor mij maakt het niet uit, misschien is het wel heel karaktervormend, maar als het ten koste van je fulltime studie gaat, dan is het toch doodzonde.

Hoe gaat u die leenangst bestrijden? Wordt dat weer een leuke postercampagne?

Hoe voer je campagne? Dat doe je door erover te praten, argumenten uitleggen. En als het moet advertenties en posters, maar daar hebben we niet zoveel geld voor. Advertenties werken trouwens niet heel sterk, het beste werkt toch een verhaal in de redactionele kolommen. We moeten het hebben van dit soort ‘free’ publicity: ik ben blij dat je er bent.

Waar is die leenangst eigenlijk op gebaseerd?

Deels blijkt uit onderzoek dat mensen de voorwaarden niet kennen. Er is in algemene zin leenangst in Nederland. Het is overigens grappig dat dat wordt gezegd, terwijl er wel heel veel jongeren zijn die zich in de schulden steken voor een nieuw mobieltje of een zonnige vakantie. Het effect is daarbij meteen weg, terwijl lenen om te studeren een duurzame investering is. En de voorwaarden zijn onvergelijkbaar

veel beter, dan bij een commerciële lening voor een vakantie. Ik zeg: ‘Jongens, denk nu even na en overweeg een lening als het je helpt. Tussen de 18 en 25 beleef je de meest vormende jaren van je leven. Het is toch zonde als je dat niet maximaal uitbuit.’

In het debat wordt u persoonlijk verweten dat u nogal lang over uw studie heeft gedaan. Is het niet irritant om dat steeds maar weer te horen?

Het echte antwoord is ‘ja’, maar het politieke antwoord is: ‘Nee hoor, vind ik helemaal niet erg.’ Overigens, ik heb het nooit goed uitgelegd, maar ik zal het nu maar eens goed verdedigen. Toen ik voorzitter van de JOVD werd, in de zomer van 1988, moest ik alleen nog mijn scriptie doen. Ik heb toen gewoon drie jaar lang niet gestudeerd en toen ik drie jaar later bij de JOVD wegging als voorzitter, ben ik die scriptie gaan maken en in februari 1992 afgestudeerd. Ik heb er dus eigenlijk maar vier jaar en acht maanden over gedaan, maar toen eenmaal het beeld ontstond dat ik zeven jaar had gestudeerd, heb ik dat maar zo gelaten. Als je zoiets probeert te corrigeren, lijkt het net of je het probeert uit te leggen. Maar aangezien het echt ‘verschrikkelijk’ begint te irriteren: dit zijn de feiten. Maar wat maakt het ook uit? Al had ik er acht of negen jaar over gedaan. Dat zou net zoiets zijn dat ik, omdat ik niet in het

leger heb gezeten, geen minister van Defensie zou kunnen worden.

Het heeft wel met persoonlijke geloofwaardigheid te maken. U houdt studenten iets voor wat u zelf niet zou hebben gedaan...

Moet ik dan vijftienhonderd euro bijstorten met terugwerkende kracht? Als dat helpt, doe ik het

direct. Geef me een bankrekening en dan stort ik het daar op.....hm, dat is eigenlijk wel een goed plan. Als jullie met z’n allen een goed doel vinden, dan maak ik het geld zo over als het wetsvoorstel door de Kamer is. Dat zeg ik je toe.

U heeft nog een jaar te gaan als staatssecretaris. Wat wilt u allemaal nog bereiken?

Dat zijn vijf dingen. Ten eerste die Begeisterings-agenda. Het tweede dat ik wil bereiken is dat het aantal allochtonen dat deelneemt aan het hoger onderwijs significant toeneemt. Die zijn nu ondervertegenwoordigd, terwijl je met een beetje extra geld een hoop extra allochtone talenten naar het hoger onderwijs trekt. Dat is twee. Drie is meer startende ondernemers willen hebben. Vier is betere aansluiting van het mbo op de arbeidsmarkt; daar is een enorme verbetering in te maken. En ten vijfde, ver weg van de universiteiten en hogescholen, er zijn anderhalf miljoen analfabeten in Nederland en samen met mijn collega’s uit het kabinet heb ik een aanvalsplan gemaakt om dat aan te pakken. En als dat allemaal lukt, dan moet mijn baan worden opgeheven en door een minister worden gedaan.

VVD en Allochtonen

Mark Rutte wil een significante toename bereiken van het aantal allochtonen in het hoger onderwijs. Op dit moment zijn die ondervertegenwoordigd. Met een beetje extra geld hoopt hij veel extra allochtone talenten naar het hoger onderwijs te trekken.

Doe u opkomt voor de allochtonen is niet direct iets voor iemand vanuit de VVD-hoek.

Mag ik eerlijk zijn? Dat vind ik echt een domme opmerking. Waar baseer je dat nu op? Hoe zie jij dan die VVD? Als het liberalisme een stroming is die per definitie gaat over emancipatie, of het nu gaat over vrouwen of gereformeerden, dan is het ook de partij voor allochtonen die zich emanciperen en in de samenleving iets tot stand willen brengen.

Dat is niet de associatie die ik met de VVD heb.

In mijn ogen is het een buitengewoon kortzichtig beeld dat de VVD er alleen is voor mensen die het al goed hebben.

Is dat beeld dan onterecht?

Dat beeld is volstrekt onterecht. Het is niet waar wij voor staan en in geloven. Ik zou nooit bij de VVD zitten als dat beeld zou kloppen.

Hoe ziet u de VVD dan?

Als de partij voor iedereen die iets van zijn leven wil maken. Wij zijn er ook voor de Marokkaan die van de middelbare school komt en wil doorstuderen, ook al wordt hij daarin misschien door zijn omgeving belemmerd. Die mensen kunnen onvoorwaardelijk op ons rekenen.

Waarom is dat dan niet het beeld dat mensen van uw partij hebben? Is dat iets wat de VVD aan te rekenen is?

Daar kun je allerlei analyses op loslaten. Maar voor iemand met jouw opleiding verwacht je zo’n vraag niet. Jij moet weten wat het liberalisme inhoudt.

Perspectief-vertegenwoordigers gezocht!

Perspectief ontvangt regelmatig een verzoek om met een stand ergens aanwezig te zijn op verschillende plaatsen in het land. Dit kunnen kleine lokale activiteiten zijn, maar ook grote landelijke activiteiten zoals de EO-jongerendag en Soul Survivor.

We zoeken leden die Perspectief willen vertegenwoordigen op verschillende plekken. Als je

je aanmeldt als vertegenwoordiger, ontvang je regelmatig een mail met het verzoek of je Perspectief ergens wilt vertegenwoordigen, krijg je uitnodigingen voor trainingen en kun je meedenken over nieuw promotiemateriaal.

Lijkt dit je leuk? Stuur dan een mail naar promotie@perspectief.nu en meld je aan als Perspectief-vertegenwoordiger!

Stage Internationale Samenwerking

De ChristenUnie is initiatiefnemer van de in 2005 opgerichte European Christian Political Movement (ECPM). Het doel van de ECPM is christelijke politiek binnen Europa te versterken. Bij deze beweging van politieke partijen zijn inmiddels 11 partijen en organisaties uit 9 landen aangesloten. Jaarlijks organiseert de ECPM twee conferenties. Het secretariaat van de ECPM is bij de ChristenUnie ondergebracht. Met het oog op de verdere ontwikkeling van ECPM en de voorbereidingen van haar conferenties en andere internationale activiteiten van ChristenUnie is op het partijbureau van de ChristenUnie plaats voor een Stagiair(e) Internationale Samenwerking

Wij bieden:

een dynamische, internationale leeromgeving
een combinatie van denkwerk en uitvoering
een redelijke stagevergoeding

Taken:

voorbereiden en uitvoeren van internationale conferenties en congressen
verzorgen van een (e-)nieuwsbrief, updaten van de website
verslaglegging van bijeenkomsten van de commissie internationale samenwerking

Profiel:

relevante studie op HBO/WO niveau (bijvoorbeeld politicologie, internationale betrekkingen)

goede communicatieve en organisatorische vaardigheden

politieke belangstelling en affiniteit met de ChristenUnie

teamspeler goede beheersing in woord en geschrift van Engels

De stage is bij uitstek een gelegenheid om de internationale (partij-)politiek van dichtbij mee te maken. **Altijd al willen doen? Wellicht is dit je kans!**

Meer weten over deze functie? Bel met Jan Paul Manni, medewerker internationale samenwerking op 033-4 22 69 69 of mail naar janpaulmanni@christenunie.nl.

Wil jij je sterk maken voor politieke jongerenparticipatie in Kenia en Ghana? Geef je dan nu op voor een Youth-IMD werkgroep!

Leg inspirerende contacten met jongeren uit deze Afrikaanse landen. Werk samen met hen, het NIMD en vertegenwoordigers van andere PJO's aan je eigen Jongerenparticipatie-project.

Wat betekent dat concreet?

Organiseer samen met de 'youth wings' in Ghana een politiek jongerencongres in Accra. Brainstorm met 'youth leaders' uit Kenia over democratie en politieke vaardigheden. Schrijf trainingsmateriaal over het opzetten van een lokale afdeling. Onderzoek samen hoe je de band met een moederpartij verstevigt, zowel in deze Afrikaanse landen als in Nederland, middels workshops of weblog.

- ...bijvoorbeeld...want het is aan jou om de mogelijkheden te ontdekken -

Kortom, wil jij internationaal actief zijn, anderen inspireren en van anderen leren? Geef je op voor de Youth-IMD werkgroep Kenia of Ghana & mail naar: Truusvandersloot@hotmail.com
Stuurgroep Youth-IMD

Afrika-werkgroep Youth-IMD

Wil jij je sterk maken voor politieke jongerenparticipatie in Kenia en Ghana? Geef je dan nu op voor een Youth-IMD werkgroep!

Het Youth-IMD is een organisatie van en voor politieke jongeren. Samen met het Nederlands Instituut voor Meerpartijen Democratie (NIMD) zet het jongerenparticipatie-projecten op in jonge democratieën in het Zuiden (zie voor meer info over het NIMD www.nimd.org)

Hoe gaat het opzetten van zo'n jongerenparticipatie-project in z'n werk?

Je legt contacten met politiek actieve jongeren uit het Zuiden

Je ontwikkelt samen met hen, het NIMD en je stuurgroepgenoten van de JOVD, JD, Dwars, SGPJ, CDJA en de JS een projectvoorstel

Je zet een jongerenparticipatie-project op

Nog concreter...:

Organiseer samen met de 'youth wings' in Ghana een politiek jongerencongres in Accra.

Brainstorm met 'youth leaders' uit Kenia over democratie en politieke vaardigheden.

Schrijf trainingsmateriaal over het opzetten van een lokale afdeling.

Onderzoek samen hoe je de band met een moederpartij verstevigt, zowel in deze Afrikaanse landen als in Nederland, middels workshops of weblog.

- ...bijvoorbeeld...want het is aan jou om de mogelijkheden te ontdekken -

Kortom, wil jij internationaal actief zijn, anderen inspireren en van anderen leren? Geef je op voor de Youth-IMD werkgroep Kenia of Ghana & mail naar: truusvandersloot@hotmail.com

Wil jij Perspectief vertegenwoordigen binnen het Youth-IMD? Geef je dan op voor de Stuurgroep, die eens per maand vergadert.

Het Youth-IMD is een organisatie van en voor politieke jongeren. Samen met het Nederlands Instituut voor Meerpartijen Democratie (NIMD) zet het jongerenparticipatie-projecten op in jonge democratieën in het Zuiden (zie voor meer info over het NIMD www.nimd.org)

Wat zijn de doelen van de Youth-IMD Stuurgroep?

het mee vorm geven aan projecten in Guatemala, Kenia en Ghana die jongerenparticipatie bevorderen/ondersteunen

(zie vacature Afrika-werkgroep hieronder)

draagvlakverbreding voor het werk van het NIMD binnen de eigen politieke jongerenorganisatie

Ben je geïnteresseerd in internationale samenwerking en contacten, heb je ervaring met de politieke organisatie van jongeren en bezit je commitment om hier enthousiast voor te gaan?

Meld je aan of vraag meer informatie en mail: truusvandersloot@hotmail.com

10 Stage lopen bij Perspectief!

Op het partijbureau van de ChristenUnie t.b.v. Perspectief is plaats voor een stagiair MEAO of (directie)secretaresse-opleiding.

Wij zoeken iemand met het volgende profiel:

- zelfstandig
- netjes
- stressbestendig
- klantvriendelijk

Werkzaamheden:

- beantwoorden van e-mail en telefoon
- maken van agenda's en notulen voor de bestuursvergaderingen

- (mede)organiseren van acties
- (mede) organiseren van de Algemene Ledenvergadering

Wij bieden:

- onkostenvergoeding
- goede begeleiding
- een leuke werksfeer
- heel veel werkervaring
- politieke ervaring

Neem voor meer informatie contact op met Rogier Havelaar (voorzitter Perspectief), telefoonnummer (06) 125 070 79.

Jeugdwerkloosheid

DOOR JOLANDA VAN ZWIETEN

'Ervaring, ervaring, ervaring... keer op keer krijg ik dat te horen. Ja, maar dan moet ik die wel ergens kunnen opdoen.' Het is zomaar een kreet van een werkloze jongere maar waarschijnlijk heel herkenbaar voor veel mensen (jongeren) die de arbeidsmarkt voor het eerst betreden. Met het toenemende aanbod van werkzoekenden hebben werkgevers het voor het uitkiezen. De groep die dan het meest kwetsbaar is, zijn jongeren die weinig opleiding en geen ervaring hebben.

Dit was ook duidelijk zichtbaar toen in 2001 de conjunctuur verslechterde. Daarentegen zijn het ook de jongeren die als eersten profiteren van een economie die weer aantrekt. Jongeren zijn flexibel inzetbaar en kosten minder. Voor ouderen is het vaak moeilijker om weer werk te vinden nadat ze werkloos zijn geworden.

Cijfers

Begin 2005 waren in Nederland zo'n 115 duizend jongeren tussen 15 en 24 jaar werkloos. Onder hen zijn vrijwel evenveel mannen als vrouwen. Van de jeugdige beroepsbevolking is 13 tot 14 % werkloos. Overigens behoort slechts ongeveer 45 % van de bijna 2 miljoen jongeren tot de beroepsbevolking. Veel jongeren volgen uitsluitend onderwijs en maken geen deel uit van de beroepsbevolking. Van de werkloze jongeren volgt zo'n 40 % onderwijs.

Taskforce

In 2003 heeft het kabinet de Taskforce Jeugdwerkloosheid in het leven geroepen. Het doel van de Taskforce is om extra jeugdbanen in het leven te roepen: tot mei 2007 moeten er zo'n 40.000 jeugdbanen gerealiseerd worden voor jongeren tot 23 jaar. Werkloze jongeren moeten

binnen een half jaar aan de slag zijn of op school zitten om langdurige werkloosheid te voorkomen. De Taskforce moedigt werkgevers aan om jeugdbanen beschikbaar te stellen en vacatures voor jongeren te melden.

Ook maakt de Taskforce Jeugdwerkloosheid zich sterk voor stages en werkervaringsplaatsen voor jongeren. Eén van de belangrijkste oorzaken voor jeugdwerkloosheid is namelijk het gebrek aan opleiding. Jongeren die hun opleiding zonder diploma verlaten, maken minder kans op een baan. De arbeidsmarkt vraagt steeds meer om hoger opgeleide werknemers. Hierdoor ontstaat de dreiging dat veel laagopgeleide werkzoekenden aan de kant blijven staan. Het stimuleren van opleiding, het bieden van stageplaatsen en begeleiding bij beroepskeuze is daarom van groot belang.

Gaten in je CV

Vind je geen baan in je eigen sector, probeer even iets anders te gaan doen, ook al is dat niet hetgeen waar je voor opgeleid bent. Een uitkering moet je zoveel mogelijk vermijden. Met deze houding laat je zien dat je actief bent en maak je een veel betere indruk op werkgevers. Het belangrijkste is om zoveel mogelijk bezig te blijven en geen gaten in de je CV te hoeven vertonen.

Bronnen:

www.jeugdwerkloosheid.nl

www.cbs.nl

The Amish people, om jaloers op te worden

Colofon:

Perspex wordt uitgegeven door
Perspectief, ChristenUnie-jongeren

Redactie:

Simcha Looijen (Hoofdredactie)
Esther Jonker (Eindredactie)
Wim Doddema
Jochem Meeuwse
Maarten Laarhoven
Jolanda van Zwieten
Michael van der Meulen
Rianne van der Sar
Jacco Overeem

Columnist

Leon Meijer

Redactieadres Perspex:

Postbus 439
3800 AK Amersfoort
tel.: 06-137 741 34
e-mail: perspex@perspectief.nl

Lidmaatschap:

E 12,50 per jaar

Opzegging van het lidmaatschap
dient schriftelijk te gebeuren, tenminste
4 weken voor het eind van het jaar. Dit kan
per mail (ledenadministratie@christenunie.nl)
of per brief.

Informatie:

Perspectief, ChristenUnie-jongeren
Postadres:
Postbus 439
3800 AK Amersfoort
Bezoekadres:
Puntenburgerlaan 91
3812 CC Amersfoort
tel.: 033- 422 69 51
fax: 033- 422 69 68
info@perspectief.nl
www.perspectief.nl

Bestuur Perspectief:

Voorzitter: Rogier Havelaar (voorzitter@perspectief.nl)
Secretaris: Annetie Schouten
(secretaris@perspectief.nl)
Politiek: Harmjan Vedder (politiek@perspectief.nl)
Penningmeester: Anton de Wit (penningmeester@perspectief.nl)
Mediazaken: Simcha Looijen (perspex@perspectief.nl)
Intern: Aldert de Boer (intern@perspectief.nl)
Internationaal: Ruth van Otterloo (internationaal@perspectief.nl)
Acties: Gijsbert Duijzer (acties@perspectief.nl)
Communicatie: Margreet Schutte
(promotie@perspectief.nl)

Vormgeving en Druk:

Van der Weij, Hilversum

NAW-gegevens

Perspectief registreert NAW gegevens van alle leden. Zorgvuldig geselecteerde derden stellen wij af en toe in staat om u gerichte aanbiedingen te doen. Vragen of bezwaar? Neem dan contact op met de ledenadministratie. Dan vermelden we dat u geen aanbiedingen wilt.

DOOR WIM DODDEMA

Op de reis die ik van 13 tot 31 januari naar de Verenigde Staten maakte in het kader van mijn studie, stond ook een bezoek aan de Amish people op het programma. Voor mij vormde dit één van de hoogtepunten van deze reis, zo niet hét hoogtepunt. Het is bijzonder om een gemeenschap te bezoeken die zich niets van westerse vooruitgang aantrekt, maar gewoon zijn eigen eeuwenoude tradities en gewoonten in ere houdt. Bovendien is de gemeenschap volledig zelfvoorzienend. Dat is één van de krachten van de gemeenschap.

Vervoer

Op ongeveer 20 mijl van waar ik verbleef, bevond zich een Amish community in Lancaster, Pennsylvania. Ik had me voorgesteld dat het een apart dorp zou zijn waarbij alle Amish afgezonderd van de buitenwereld leefden. De Amish in deze streek leefden echter gewoon tussen de andere mensen in. Ze leefden als groep in dezelfde streek, maar niet bijeengepakt. Wel kon je makkelijk onderscheiden waar een Amishgezin leefde en waar niet. Bij de Amishgezinnen zag je geen elektriciteitspaal of auto voor het huis: je zag enkel een koets met paard staan, hun enige vervoersmiddel. Op de wegen is met strepen ook een apart gedeelte afgebakend voor de koetsen. Soms zijn de Amish wel bevoegd om een auto te hebben. Daar wordt dan speciaal toestemming voor gegeven door de bisschop en alleen als het echt noodzakelijk is, bijvoorbeeld voor het werk.

Geschiedenis

De Amish zijn een bijzonder volkje. Ze worden gerekend tot de mennonieten, bij ons wel bekend als "wederdopers". Eind 17e eeuw zijn ze vanuit Zwitserland naar Nederland gekomen vanwege de vervolgingen. Vervolgens zijn ze geëmigreerd naar de Verenigde Staten. Ze spreken een taal die ze in Pennsylvania "Pennsylvanian dutch" noemen. De naam doet een Nederlandse achtergrond vermoeden, maar het "Pennsylvanian dutch" is eerder een Duits dialect. De Amish kleden zich in traditionele kleding. Ze dragen nog altijd de kleding uit de beginjaren van hun settlement, voornamelijk in

stemmig zwart. Verder is het ook bijzonder dat ze volledig pacifistisch zijn. De kinderen worden opgeleid binnen de gemeenschap, wat wil zeggen dat ze opgeleid worden voor beroepen binnen de gemeenschap.

Rondrit

Tijdens ons bezoek maakten we een bustoer door streek, waar we veel Amishboerderijen, -scholen en -bedrijven zagen. Hun huizen zijn zo gebouwd dat er meerdere generaties wonen. Dat betekent dat opa en oma, vader en moeder en getrouwde kinderen op dezelfde boerderij blijven wonen; ze bouwen simpelweg een stukje aan de boerderij. De Amish zijn erop tegen dat je hen fotografeert. Helaas, want ik was graag op de foto gegaan met één van de Amish. Verder mochten we alles fotograferen wat we maar wilden: van het wasgoed en de stallen tot de woonkamer.

Ware christenen

Uiteindelijk kregen we nog een uur een gesprek met een Amishman, die ons de hele ontstaansgeschiedenis uitlegde van de Amish. We moesten onze naam en adressen achterlaten en hij zou vervolgens kijken of hij ook namen kon ontdekken die afstammelingen van Amish konden zijn. Het mooie is

dat, ondanks dat het een gesloten gemeenschap is met strikte leefregels, zij niet de opvatting hebben de ware christenen te zijn. Zij zien andere kerken en christenen die geen Amish zijn als broeders en zusters. Wel zijn de Amish erg schuchter in contacten met de buitenwereld. De Amishman die met ons in gesprek ging was één van de mensen die daar geen problemen mee had.

Gemeenten

De Amish hebben geen kerkgebouw. Ze vieren hun diensten wisselend bij ieder gezin thuis. Het komt dus vaker voor dat ze grote groepen te eten hebben. Hun diensten duren ongeveer 3 uur (en dat twee keer per dag!) en de taal is Duits. Tussen de diensten door blijft de hele gemeente eten bij het gastgezin. De Amish kennen dan ook verschillende groepen binnen de gemeenschap die een kerkelijke gemeente vormen. Meestal bestaat een dergelijke groep uit 35 gezinnen. Dat blijft dus een hele opgave voor een gastgezin. De Amish kennen ook voorgangers. De voorgangers worden in een gemeente gekozen door de leden. Iedereen mag kiezen op wie hij wil en de winnaar van de stemmingen wordt uitverkoren. Vervolgens mag diegene niet weigeren: als je gekozen

wordt, moet je voorganger worden en blijf je dat voor het leven.

Maaltijd

's Avonds waren we zelfs uitgenodigd bij aan Amishgezin om te komen eten. Dat was al van tevoren gepland, maar desondanks een erg gastvrij aanbod. We waren met een groep van tweeëntwintig, maar gelukkig zijn de Amish grote groepen zoals gezegd wel gewend. De mensen waren erg vriendelijk en we hebben heerlijk gegeten van Amishgerechten die mij redelijk bekend voorkwamen, zoals boontjes met spek. Erg lekker in ieder geval!

Gelukkig

Al met al was het een bijzondere en mooie dag, waaraan ik nog vaak terugdenk. Hoe vaak krijg je nu de kans om zo'n gemeenschap van dichtbij mee te maken? En zo gastvrij ontvangen te worden? Ik ben jaloers geworden op hun rustige leventje: veel luxe kennen ze niet, maar daarmee ook de ellende ervan niet. Uit onderzoek bleek ook dat de Amish het gelukkigste volk op aarde zijn. Dat wil ik maar al te graag geloven!

Hé!
Wat doe jij eraan?!

Word NU lid!

En ontvang gratis een CD als welkomstcadeau

In verband hiermee verplicht ik mij minimaal 2 jaar lid te blijven.

Ja, ik word lid van Perspectief, ChristenUnie-jongeren. Ik machtig Perspectief om de contributie (€ 12,50 per jaar) af te schrijven van mijn rekening.

Als welkomstcadeau ontvang ik graag:

- Lustrumbundel over Perspectief
- De CD "Joshua" van Stonewashed
- De CD "Intens" van Gerald Troost

Rogier Havelaar

Naam:
 Adres:
 Postcode en plaats:
 Tel.: Geb.datum:
 E-mail:
 Rekeningnummer:
 Handtekening:

"Vind jij seksblaadjes in een tankstation niet kunnen? Vind jij abortus ook geen oplossing? Steun dan Perspectief die daartegen in actie komt!"

Wij hebben JOUW STEUN nodig!

Deze flyer kun je opsturen naar:
Perspectief, ChristenUnie-jongeren
Antwoordnummer 862
3800 UB Amersfoort

